

AGRUPACIÓ : Recerca i Universitats
PROGRAMA PRESSUPOSTARI: 571. Recerca i Desenvolupament

Pla de Govern: 1. Prosperitat compartida basada en el coneixement, qualitat de vida i l'accés a l'habitatge

Pla Departamental: 2. Consolidar un model transformatiu, integral i cooperatiu del coneixement, la recerca i la innovació per a la millora de la qualitat de vida de les persones i afavorir polítiques basades en la creació, la generació i la transferència de coneixement., 3. Impulsar la internacionalització de la docència, la recerca i la transferència de coneixement pel progrés i benestar de la societat catalana.

Diagnòstic de la situació

Necessitat a la qual fa front el programa:

Situar Catalunya en una posició avançada en l'àmbit de l'R+D, mitjançant el desplegament de polítiques públiques en sintonia amb el conjunt d'agents públics i privats destinades a promoure la societat del coneixement i l'esperit emprenedor, incidint en el territori com a eix vertebrador del país, per tal d'aconseguir un desenvolupament econòmic sostenible que aporti benestar i cohesió social.

Població objectiu:

Personal de la comunitat del sistema de coneixement de Catalunya (docent, investigador, PTGAS i tècnic en general), les universitats i els centres de recerca, les xarxes i les grans instal·lacions científiques i tecnològiques, així com el teixit social i empresarial (persones emprenedores, inversores i empresàries).

Descripció detallada de la necessitat:

L'esforç inversor de Catalunya en R+D és de l'1,81 % del PIB (2023), valor encara allunyat de la mitjana dels països de la UE-27 (2,22 %). La Generalitat de Catalunya manté el seu compromís d'impulsar una economia basada en el coneixement. Per al 2026 es preveu seguir fomentant polítiques de consolidació del sistema d'R+D. Tot i que es preveu la continuïtat en el finançament de la majoria d'actuacions, cal destacar, d'una banda, l'increment per impulsar un reforç basal de la recerca universitària i dels centres CERCA tal com estableixen la Llei 9/2022 de la ciència i el PNSC i, de l'altra, la publicació d'actuacions o crides d'interès de projectes per a infraestructures de recerca que es programin durant els propers mesos en el marc del programa operatiu FEDER.

Els recursos humans són un dels eixos centrals del sistema català de ciència i tecnologia, i l'objectiu principal és millorar-ne tant la quantitat com la qualitat. L'any 2023 hi havia a Catalunya 4,34 investigadors/1000 habitants, xifra que estava lleugerament per sota de la mitjana europea UE-27 (4,79). Es manté la política d'impulsar la incorporació de personal investigador al sistema, fonamentalment en la fase postdoctoral, d'una banda, i a partir de la millora i reforç del programa ICREA, de l'altra. S'impulsen altres programes de beques i contractes que han de permetre a Catalunya formar, captar i retenir investigadors de reconegut talent.

El foment de la recerca a través de les universitats i els centres de recerca és un altre eix de la política d'R+D de la Generalitat de Catalunya. La dotació i manteniment de bones estructures científiques és bàsic per al desenvolupament d'una recerca de qualitat, millorant-ne l'eficiència i promovent aliances. Les grans instal·lacions científiques i tecnològiques cofinançades amb el Ministeri de Ciència i Innovació tenen un gran impacte en l'entorn de la recerca i en l'activitat econòmica i per al 2026 es mantindran els compromisos. S'ha de consensuar el disseny d'una política lingüística per als centres de recerca per gestionar el multilingüisme de manera sostenible i fomentar el català com a llengua pròpia, i incentivar l'ús del català en la recerca i les publicacions acadèmiques, en la transferència de coneixement i en la divulgació. La transferència del coneixement i la incorporació del talent són eixos clau per la transformació de Catalunya, segons el PNSC. En compliment dels ODS, de les accions recollides en el PNSC i del PEITC, es volen promoure, planificar i desenvolupar polítiques per fomentar la col·laboració transversal i transdisciplinària entre els agents clau de l'ecosistema català; i consolidar els programes de valorització i transferència de coneixement; facilitar la formació contínua universitària adequada als perfils professionals del teixit industrial i productiu característic de cada territori amb especial èmfasi a les competències digitals; reforçar els programes per la creació de llocs de treball qualificats i impulsar l'emprenedoria basades en el coneixement i deep-tech. La Llei de la Ciència estableix el desplegament del PEITC. Cal identificar estratègies d'equilibri interterritorial i intraterritorial per evitar un efecte d'acumulació del centre respecte a la perifèria. Cal establir criteris de dimensió humana, econòmica i de coneixement per a una identificació bottom-up de regions de coneixement a Catalunya i la implicació dels agents socials i culturals de les ciutats en els reptes del territori i en el disseny de projectes de recerca i d'innovació de tipus social i comunitari. I cal reforçar els vincles de l'àmbit de la recerca i les universitats amb el teixit associatiu i la societat civil, per potenciar el compromís social.

Marc regulador del programa:

El programa es troba emmarcat en la Llei 9/2022, del 21 de desembre, de la ciència, el PN@SC, que posa la recerca i la innovació com a prioritats estratègiques fins al 2030; el PEITC (Pla Estratègic d'Innovació i Transferència del Coneixement); l'Estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya (RIS3CAT), que és la resposta a l'exigència de la CE que els estats i les regions de la UE elaborin estratègies de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent (RIS3) que s'ajustin al seu potencial d'innovació; el Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya i el Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca de Catalunya.

Missió

Promoure la recerca i la transferència en l'àmbit públic i privat mitjançant una política pública de recerca que promogui una societat del coneixement i emprenedora per tal de situar el sistema català de recerca en una posició capdavantera a Europa, i desenvolupar estratègies d'impacte territorial i social en l'àmbit de la recerca i les universitats que articulin projectes de transformació econòmica, innovació regional, reequilibri territorial i cohesió social.

Objectius estratègics i operatius del programa

- Impulsar la governança del sistema d'R+D+I per desenvolupar instruments de suport àgils i flexibles, en el marc de la Llei 9/2022 de la Ciència i del PN@SC, per tal de consolidar Catalunya com a referent en la generació i l'aplicació del coneixement. (OE2.1)
 1. Desplegar el PN@SC i fer-ne el seguiment
 2. Fer el seguiment del desplegament de la Llei de la Ciència
- Apostar pel coneixement, la recerca, la innovació i la tecnologia mitjançant la formació i la captació de talent investigador, consolidant els processos de formació, atracció i retenció de personal investigador (OE2.2)
 1. Incorporar al sistema català d'R+D nous investigadors en etapa predoctoral, R1
 2. Incorporar i establir nous investigadors en etapa postdoctoral al conjunt del sistema públic d'R+D, R2 i R3
 3. Incorporar i retenir investigadors de reconegut prestigi mitjançant convocatòries internacionals en les quals es prioritzen el mèrit científic i l'excel·lència, R4
- Incrementar la massa crítica i consolidar els ens que fan recerca (universitats, centres de recerca, grans instal·lacions i altres actors), per tal de millorar la qualitat i l'eficiència de l'R+D+I a Catalunya, vetllant per l'equilibri territorial del país (OE2.3)
 1. Donar suport a les activitats de recerca de les universitats segons uns criteris objectius basats en els resultats de l'activitat de recerca
 2. Consolidar les grans infraestructures de suport a la recerca mitjançant la millora i l'adquisició de nous equipaments: CELLS, BSC- CNS i CNAG
 3. Consolidar el model de centres de recerca CERCA i alhora promoure la seva integració, cooperació, internacionalització i avaluació
- Impulsar nous models d'innovació social transformativa a través dels agents del territori (OE2.6)
 1. Desplegament d'iniciatives innovadores per a donar resposta als reptes a través de la col·laboració dels agents socials i econòmics d'arreu del territori.
 2. Promoció de la Formació Contínua a través del desplegament de les microcredencials universitàries
 3. impuls de projectes d'impacte i compromís social del coneixement alineat amb els objectius de l'Agenda 2030
- Desenvolupar estratègies de planificació lingüística per avançar cap a un multilingüisme equilibrat i compromès amb l'ús del català en recerca i transferència, sobre la base del Pla d'enfortiment del català en el sistema universitari i de recerca. (OE2.7)
 1. Consensuar el disseny d'una política lingüística per als centres de recerca per gestionar el multilingüisme de manera sostenible i fomentar el català com a llengua pròpia
 2. Impulsar i contribuir a la creació d'un centre de recerca en política lingüística aplicada
- Construir un sistema de transferència competitiu internacionalment, que transformi el coneixement generat pel sistema de recerca en valor i riquesa que impacti en la millora i benestar social i ambiental, i que promogui un model econòmic de progrés (OE3.2)
 1. Promoure iniciatives de coordinació, mutualització i cooperació.
 2. Incorporar professionals experts altament especialitzats en transferència i emprenedoria al sistema d'R+D+I.
 3. Consolidar la relació del sistema d'R+D+I amb el teixit productiu, tot dissenyant procediments que promoguin l'encaix entre l'oferta i la demanda.
- Consolidar el nivell de participació del sistema català de recerca en l'àmbit internacional i continuar desenvolupant instruments i mecanismes per atreure fons competitiu de la UE. (OE3.3)
 1. Fomentar la participació a les convocatòries de l'European Research Council i dels programes marc europeus, i promoure el lideratge català dels projectes de recerca.
- Intensificar l'impacte i la projecció internacional del talent i del sistema de coneixement de Catalunya (OE3.4)

Indicadors del programa	Unitat	Obj.	2023 Real	2024 Real	2025 Previst	2026 Previst
1. Nombre d'investigadors en procés de formació (predoc) incorporats a les universitats	Nombre	OE2.2	415,00	420,00	417,00	420,00
2. Nombre d'investigadors en procés de formació i postdocs incorporats a les empreses	Nombre	OE2.2	980,00	1.199,00	1.260,00	1.260,00
3. Investigadors ICREA beneficiaris d'ajuts European Research Council respecte el total d'invest. beneficiaris catalans	%	OE2.2	30,43	26,83	25,00	25,00
4. Nombre de centres de recerca finançats	Nombre	OE2.3	19,00	19,00	20,00	20,00

Despeses per capítols del programa (EUR)	Import consolidat
1 Remuneracions del personal	144.559.242,80
2 Despeses corrents de béns i serveis	55.580.960,72
3 Despeses financeres	273.922,32
4 Transferències corrents	162.767.961,85
6 Inversions reals	59.680.139,61
7 Transferències de capital	41.477.956,52
8 Variació d'actius financers	21.046.231,10
9 Variació de passius financers	234.220,89
Total despeses	485.620.635,81
Llocs de treball pressupostats del programa	2.489

PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER AL 2026
MEMÒRIES DE PROGRAMES

AGRUPACIÓ	: Recerca i Universitats	
PROGRAMA PRESSUPOSTARI:	571. Recerca i Desenvolupament	
GESTOR DE PROGRAMA	: 9390. Fundació Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC)	Subsector: FUND.

Objectius estratègics i operatius del programa

- Incrementar la massa crítica i consolidar els ens que fan recerca (universitats, centres de recerca, grans instal·lacions i altres actors), per tal de millorar la qualitat i l'eficiència de l'R+D+I a Catalunya, vetllant per l'equilibri territorial del país (OE2.3)
- 3. Consolidar el model de centres de recerca CERCA i alhora promoure la seva integració, cooperació, internacionalització i avaluació

Indicadors del gestor	Unitat	Obj.	2023 Real	2024 Real	2025 Previst	2026 Previst
1. Percentatge d'ingressos competitiu respecte del total d'ingressos (IEEC)	%	OE2.3	44,49	28,34	40,00	40,00
2. Percentatge d'ingressos per contractes i convenis respecte del total d'ingressos (IEEC)	%	OE2.3	55,51	71,66	60,00	60,00
3. Nombre d'investigadors doctors (IEEC)	Nombre	OE2.3	144,00	145,00	130,00	130,00
4. Nombre d'articles publicats en revistes indexades en què hi participen investigadors del centre (IEEC)	Nombre	OE2.3	419,00	489,00	420,00	450,00
5. Nombre de tesis doctorals dirigides per investigadors del centre (IEEC)	Nombre	OE2.3	7,00	25,00	10,00	15,00

Principals béns/serveis i actuacions destacades

1. Producció científica bàsica de qualitat a través de publicacions a les revistes de major impacte de l'àrea
2. Promoció de projectes multisectorials per a noves aplicacions en l'àmbit d'espai
3. Realització de projectes de recerca i innovació en observació de la Terra i navegació de l'àmbit NewSpace
4. Gestió i explotació Observatori del Montsec i desenvolupament de noves infraestructures astronòmiques
5. Desenvolupament i explotació de projectes d'instrumentació a terra, com ara l'observatori CTA i DESI
6. Desenvolupament de sistemes d'a bord per a petits satèl·lits, com ara ordinador, ràdio, i gestor de dades
7. Desenvolupament de la càrrega útil i segment de terra per a missions espacials de l'Agència Espacial Europea: LISA, Ariel i Plato
8. Operacions i explotació científica de missions espacials de l'Agència Espacial Europea: Gaia, Euclid
9. Organització d'esdeveniments per a la comunitat de ciències de l'espai, tant nacional com internacional
10. Identificació i promoció de possibilitats de transferència de coneixement a la indústria dels resultats de recerca
11. Lideratge i participació en activitats divulgatives de les ciències de l'espai i de promoció del sector espai a Catalunya
12. Desenvolupament i explotació de missions espacials de tipus CubeSat per a observació de la Terra i per a astrofísica
13. Desplegament infraestructures àmbit NewSpace, aeroport de Lleida-Alguaire i estació de seguiment satèl·lits Observatori del Montsec
14. Realització d'accions de networking per tal de cohesionar l'ecosistema català de l'espai en els àmbits acadèmics i empresarial
15. Execució d'accions per a corregir el biaix de gènere en l'àmbit de l'espai i en particular en l'àmbit de l'enginyeria

Despeses per capítols del gestor (EUR)	Import sense consolidar
1 Remuneracions del personal	5.497.824,59
2 Despeses corrents de béns i serveis	5.773.288,83
3 Despeses financeres	5.858,80
4 Transferències corrents	0,00
6 Inversions reals	136.982,70
7 Transferències de capital	0,00
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	0,00
Total despeses	11.413.954,92

Llocs de treball pressupostats del gestor	134
--	------------